

RUG-kader Maatschappelijke verankering onderwijs Oktober 2018

Inleiding

In 2011 is RUG-breed beleid gemaakt ten aanzien van de instelling van Raden van Advies bij de faculteiten. Dit beleid, neergelegd in het RUG-kader Maatschappelijke verankering onderwijs [2011], is geëvalueerd in april 2018. De belangrijkste aanbeveling van deze evaluatie is het bestaande beleid grotendeels in stand te houden. Er zijn ten opzichte van het oude kader slechts twee inhoudelijke wijzigingen aangebracht. Allereerst wordt de faculteiten expliciet verzocht het functioneren van hun Raden van Advies onderdeel te maken van de facultaire employability strategie. Daarnaast is er een paragraaf toegevoegd waarin vermeld staat wanneer het beleid opnieuw wordt geëvalueerd.

Achtergrond

Belang van maatschappelijke verankering onderwijs

De RUG staat als academisch instituut met als kerntaken onderwijs en onderzoek midden in de maatschappij. De maatschappelijke relevantie van de universiteit komt in het onderwijs tot uiting in onder meer de kennistransfer van de instelling naar de student die deze kennis vervolgens in de maatschappij gaat toepassen.

De bachelor- en masteropleidingen van de RUG zijn sinds de invoering van het bachelor-masterstelsel zelfstandige opleidingen met eigen eindtermen, afsluitende diploma's en een arbeidsmarktkwalificatie. In de opleidingen wordt, naast het verwerven van disciplinaire kennis, de nadruk gelegd op het verwerven en ontwikkelen van academische en persoonlijke competenties. Middels het aanleren van een academische denk- en werkwijze tezamen met de disciplinaire kennis wordt aan de student een goede startpositie voor zijn verdere ontwikkeling gegeven. Zowel de bachelor- als de masterfase is erop gericht de student voor te bereiden op een succesvolle carrière, in de wetenschap of op een andere plaats in de maatschappij. In de bachelor is de voorbereiding tevens voor een belangrijk deel gericht op de succesvolle overgang naar een masteropleiding.

Relatie onderwijs en beroepenveld

De maatschappij en de behoeftes van het beroepenveld zijn aan continue ontwikkeling en verandering onderhevig. Vanuit de maatschappelijke relevantie van universiteiten is het van belang academische programma's aan te bieden die qua profiel en inhoud een goede aansluiting garanderen op het potentiële werkveld van afgestudeerden. Een knelpunt daarbij is dat veel opleidingen niet precies weten hoe de arbeidsmarkt voor de eigen afgestudeerden er uitziet, of dat de markt zo dynamisch en diffuus is dat men het zicht erop verliest. Regelmatige communicatie met het afnemend veld is voor opleidingen daarom erg belangrijk.

Het belang van aandacht voor de relatie tussen academische opleidingen en het beroepenveld komt expliciet ook terug in het accreditatiestelsel, waarin het een vereiste is dat de onderwijskwaliteit onder diverse betrokkenen wordt geëvalueerd; niet alleen onder studenten en medewerkers, maar ook onder alumni en het beroepenveld.¹ Dit is zowel nationaal als Europees een vereiste bij accreditatie.²

Vanwege de dynamiek in de maatschappij en het beroepenveld is het van belang dat opleidingen structureel contact houden met betrokken groepen (docenten, studenten, alumni en het

¹ *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland*, NVAO, 2016

² *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*, Brussel, 2015

afnemende beroepenveld) en met hen de onderwijskwaliteit evalueren. Op die manier kunnen opleidingen, faculteiten en de RUG garanderen dat er wetenschappelijk en maatschappelijk verantwoorde curricula worden aangeboden die studenten goed voorbereiden op hun carrière. In het geval van alumni en het afnemende veld kan dit contact aan de RUG nog verbeterd worden.

Raad van Advies

Een effectieve en efficiënte methode om alumni en organisaties uit het afnemende veld bij het onderwijs te betrekken is het instellen van een Raad van Advies bestaande uit beide groepen. De Raad van Advies wordt periodiek uitgenodigd om te adviseren over het onderwijs vanuit het perspectief van het beroepenveld. Bijvoorbeeld over in hoeverre het samenspel van specifiek academische vaardigheden (vakgerelateerde kennis en vaardigheden) en de bredere maatschappelijke competenties (algemene academische vaardigheden) in het curriculum de student goed voorbereidt op een (wetenschappelijke) carrière.

RUG-kader maatschappelijke verankering onderwijs

Instelling Raden van Advies

Iedere faculteit dient een Raad van Advies te hebben. Afhankelijk van de visie van faculteiten, (clusters van) opleidingen en het beroepenveld worden de Raden ingesteld op faculteits- of opleidingsniveau.

Samenstelling Raden van Advies

De Raad van Advies dient in ieder geval te bestaan uit vertegenwoordigers uit het beroepenveld en alumni van de opleiding, zodat inhoudelijke kennis van het onderwijs, de overstap naar het beroepenveld alsook de behoeftes uit het beroepenveld in de Raad van Advies gecombineerd worden. De precieze samenstelling van de Raad van Advies dient een goede afspiegeling te zijn van de visie en ambitie van een faculteit/opleiding/cluster van opleidingen en het actuele beroepenveld. Afwegingen voor opleidingen zijn daarin bijvoorbeeld het betrekken van het internationale beroepenveld, mensen op strategische posities of juist mensen die in de dagelijkse praktijk werkzaam zijn.

De grootte van de Raad van Advies wordt bepaald door de faculteit, waarbij rekening wordt gehouden met de grootte van de opleiding en diversiteit in het afnemend veld.

Aan de link tussen opleiding en Raad van Advies kan op twee manieren vorm worden gegeven:

- 1) door aan de Raad van Advies een afvaardiging uit de faculteit toe te voegen (docenten/betrokkenen);
- 2) door een afvaardiging als gesprekspartner uit te nodigen bij bijeenkomsten van de Raad van Advies.

Frequentie en zittingsduur

Om de betrokkenheid van de Raad van Advies te borgen en een frequente evaluatie en feedbackcyclus te ontwikkelen, dient er minimaal jaarlijks een bijeenkomst te worden georganiseerd. De ontwikkeling van een (digitale) community waarin informatievoorziening over actuele thema's en ontwikkelingen aan de leden wordt gefaciliteerd en idealiter ook vice versa is aanbevelenswaardig. Door de inzet van een dergelijk middel kan de betrokkenheid en input worden geïntensiveerd zonder dat het tot plannings- reis- of uitvoeringsproblemen leidt.

De leden van een Raad van Advies zouden voor een afgebakende termijn moeten worden gevraagd, afgestemd op de snelheid van ontwikkelingen in het curriculum, het onderzoek en het beroepenveld. Zo is het mogelijk om een structurele Raad van Advies te installeren met een wisselende samenstelling die wordt afgestemd op de op dat moment actuele thema's binnen een opleiding.

Doel bijeenkomsten Raad van Advies

Het doel van de gesprekken tussen de Raad van Advies en de universiteit, faculteit of (cluster van) opleidingen is de aansluiting tussen de opleidingen en het beroepenveld te evalueren op basis van ervaringen, evaluaties, onderzoeken en plannen. Onderwerpen kunnen ontwikkelingen in de maatschappij of wetenschap zijn, plannen voor onderwijsinnovatie, uitkomsten uit de alumnimonitor, uitkomsten uit visitaties, de onderwijsvisie, visie op stages, Career Services, etc. Het is van belang dat de bijeenkomsten met de Raden van Advies geen formeel bureaucratisch karakter hebben, maar zich richten op het gezamenlijk input leveren. Op die manier werken ze aan de verdere ontwikkeling van moderne en academische opleidingen met relevantie voor de arbeidsmarkt.

Om optimaal gebruik te maken van de Raden van Advies als instrument om de aansluiting tussen opleidingen en de arbeidsmarkt te bevorderen, wordt de faculteiten verzocht in hun facultaire strategieplannen 2020-2025 de Raden van Advies onderdeel te laten uitmaken van de facultaire employability strategie.

Evaluatie beleid

Het in 2011 ingevoerde beleid is voor het eerst geëvalueerd in april 2018. Toen is geconcludeerd dat het beleid goed werkt, maar dat meerdere faculteiten nog bezig zijn met het proces van instellen en optimaliseren van hun Raden van Advies. In het verlengde van deze evaluatie is besloten het beleid, zoals vastgelegd in dit nieuwe Kader, in 2020 nogmaals te evalueren. Deze evaluatie zal worden uitgevoerd door de Sectie Onderwijs en Studenten.